

***La genealogia de la moral* (1887), de Friedrich Nietzsche**

[El retorn a la natura]

II, 24. Com es veu, acabo aquesta dissertació amb tres interrogants. «S'estableix pròpiament en aquest punt un ideal o més aviat se suprimeix?», hom em preguntarà tal vegada... Us heu preguntat prou, tanmateix, a vosaltres mateixos que car s'ha fet pagar a la terra l'establiment de *qualsevol* ideal? Quanta realitat ha hagut de ser sempre calumniada i malentesa per aquesta finalitat, quanta consciència ha hagut de ser torbada, quants «déus» han hagut de ser sacrificats cada cop? Per tal de poder bastir un santuari, *cal que sigui destruït un santuari*: aquesta és la llei. Que hom m'indiqui un sol cas en què això no s'hagi acomplert...! Nosaltres, els homes moderns, som els hereus de la vivisecció de la consciència i de l'autotortura de la bèstia dutes a terme durant mil·lenaris: en això tenim el nostre exercici més prolongat, tal vegada la nostra capacitat artística i, en lot cas, el nostre refinament, el nostre amanyagament del gust. L'home ha esguardat amb «mals ulls» durant massa temps les seves inclinacions naturals, de manera que a l'últim s'han agermanat en ell amb la «mala consciència». Un intent invers seria possible *en ell mateix*. Però, ¿qui te prou força per a un intent com aquest? És a dir, ¿qui té prou força per a agermanar amb la mala consciència les inclinacions *innaturals*, totes aquelles aspiracions que es refereixen al més enllà, a la contradicció dels sentits, a la contradicció dels instints, a la contradicció de la natura, a la contradicció de la bèstia en un mot: a tots els ideals que han existit fins ara, als ideals contraris a la vida, als ideals que calumnien el món? A qui cal dirigir-se actualment amb *aquestes* esperances i amb aquestes pretensions...? Hom tindria en contra seu precisament els homes *bons* i, com és natural, els mandrosos, els satisfets, els fatus, els il·lusos, els cansats... Què ofèn més profundament, què separa més radicalment que el fet de fer notar alguna cosa de la rigor i de l'enlairament amb què hom es tracta ell mateix? D'altra banda, com tothom ens demostra la seva complaença i el seu afecte, així que procedim igual que tothom i ens «deixem dur» igual que tothom...! Per tal d'aconseguir aquell objectiu, caldria una mena d'esperits *diferents* dels que són possibles concretament en aquesta època: esperits enfortits per guerres i victòries, per als quals la conquesta, l'aventura, el perill i fins i tot el dolor hagin esdevingut una necessitat. Per tal d'aconseguir aquell objectiu, caldria haver-se acostumat a l'aire fred de les altures, a les excursions hivernals, al gel i a les muntanyes de tota mena. Caldria, a més a més, una espècie de perversitat sublim, una darrera temeritat del coneixement, molt autoconvençuda, que pertany a la *gran salut*. Caldria precisament, dit en un mot i prou malament, aquesta gran salut...! Tanmateix, és possible això actualment...? Qualque vegada, nogensmenys, en una època més forta que l'actual, tranquívola i vacil·lant, ha de venir sens dubte a nosaltres l'home *redemptor* del gran amor i del gran menyspreu, l'esperit creador que la seva forja impulsiva allunya com més va més de qualsevol recés i de qualsevol més enllà, la solitud del qual es malentesa pel poble com si es tractés d'una fugida *enfront* de la realitat, mentre

que és únicament el seu enfonsament, el seu ensorrament, el seu apregonament en la realitat, per tal de treure'n alguna vegada, quan torni a la llum, la *redempció* d'aquesta realitat: la seva redempció tocant a la maledicció que ha llançat damunt seu l'ideal que ha existit fins ara. Aquest home del futur, que ens alliberarà tant de l'ideal que ha existit fins ara com d'allò *que n'ha hagut de néixer i de sorgir*, de la gran repugnància, de la voluntat del no-res, del nihilisme, aquest toc de campana del migdia i de la gran decisió que allibera altra vegada la voluntat, que retorna a la terra el seu objectiu i a l'home la seva esperança, aquest anticrist i aquest antinihilista, aquest que ven? Déu i també el no-res, *aquest home ha de venir qualche vegada...*

—Friedrich Nietzsche. *La genealogia de la moral*.

Barcelona: Edicions 62, 2009,

Segona dissertació, § 24 [137-139]

Traducció de Joan Leita.